

คณะพยาบาลศาสตร์ ร่วมกับ ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
การอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ
เรื่อง “การดูแลแบบประคับประคองที่เน้นการส่งเสริมจิตวิญญาณผู้ป่วย และครอบครัว ”

ผู้รับผิดชอบโครงการ : คณะพยาบาลศาสตร์ ร่วมกับศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

หลักการและเหตุผล :

กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนา ระบบสุขภาพใน ยุทธศาสตร์ที่ 6 โครงการที่ 5 การพัฒนาระบบการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative Care) โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยดูแลให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตใจ และ จิตวิญญาณ รวมถึงการบรรเทาความทุกข์ทรมานจากอาการรบกวนต่าง ๆ (Symptoms Control) โดยมีผู้ป่วยและ ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ที่มุ่งเน้นกิจกรรมการดูแลต่าง ๆ ทั้งการประชุมครอบครัว และการวางแผนล่วงหน้า ร่วมกันของผู้ป่วย ครอบครัว และ บุคลากรสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มโรคต่างๆ เช่น โรคมะเร็ง โรคระบบ ประสาทสมอง ผู้ป่วยที่มีภาวะไตวายที่ต้องได้รับการบำบัดทดแทนไต และกลุ่มที่มีภาวะไตวายเรื้อรังเริ่ม เข้าสู่ภาวะคุกคามต่อชีวิต โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคติดเชื้อ (Infectious Disease HIV/AIDS) ผู้ป่วยเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้มีภาวะสมองเสื่อม (กองยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข: รายละเอียดตัวชี้วัด กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ 2561) ประกอบกับการประเมินระดับการดูแลแบบประคับประคอง ขององค์การอนามัยโลก ของประเทศไทยอยู่ระดับ 3a คือการดูแลแบบประคับประคองยังมีการกระจาย ยังไม่บูรณาการในระบบ (Lynch, Connor, and Clark.,2013) เป้าหมายปี 2564 คือพัฒนาระบบการดูแลแบบ ประคับประคองให้มีการบูรณาการในระบบสุขภาพ คือ 3b

การดูแลผู้ป่วยประคับประคอง เป็นการดูแลที่มุ่งเน้นการคุณภาพชีวิตผู้ป่วยและครอบครัวเมื่อเผชิญ กับภาวะคุกคามของชีวิตจากการเจ็บป่วย และพยาบาลวิชาชีพนับเป็นบุคลากรการแพทย์ที่สำคัญที่สุดในการดูแล ผู้ป่วย ด้วยความเข้าใจ ช่วยเหลือดูแลจัดการอาการให้ผู้ป่วย และครอบครัวปลอดภัยจากความทุกข์ทรมานทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ โดยใช้สมรรถนะที่รอบด้านทางการพยาบาล ทั้งการสื่อสารเพื่อ การดูแล การดูแลต่อเนื่องและการประสานการดูแล การดูแลองค์รวม รวมถึงการประเมินวางแผน และการจัดการ การดูแลที่ครอบคลุม ความเข้าใจถึงกฎหมายจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาตนเองเพื่อการรับรู้ตนเองในการ ดูแลผู้ป่วยประคับประคอง และการดูแลผู้ป่วยระยะท้าย อันหมายรวมถึงครอบครัว และผู้ดูแล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเข้าถึง เข้าใจจิตวิญญาณของผู้ป่วย และครอบครัวในระยะประคับประคอง

การปฏิบัติการพยาบาลประคับประคอง และการดูแลผู้ป่วยระยะท้าย นั้นพยาบาลต้องมีสมรรถนะทางการ พยาบาลผู้ป่วยประคับประคอง และระยะท้าย และต้องมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าวด้วยความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานเป็นที่ร่วมกับสหสาขาวิชาชีพได้ โดยเฉพาะพยาบาลระดับพยาบาลทั่วไป ในสถานพยาบาลที่ดูแล ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง มีสมรรถนะในการประเมินผู้ป่วย และครอบครัวให้ความเข้าใจ และเข้าถึงในการวางแผน ติดตามการดูแลที่บรรลุความเข้าใจผู้ป่วยถึงระดับจิตวิญญาณ เป็นประเด็นที่มีความซับซ้อน รวมถึงพยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลระดับ ปฐมภูมิ ทติยภูมิ และพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยที่บ้าน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ป่วยอาจถูกส่งตัวกลับไปมา ระหว่างบ้าน โรงพยาบาล ทั้งปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ พยาบาลทั่วไปที่ดูแลผู้ป่วย ไม่ว่าจะ เป็นสถานบริการระดับใด ต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะที่เหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยประคับประคอง และระยะท้าย ทั้งต้องเข้าใจถึงระบบส่งต่อเพื่อการดูแลที่ต่อเนื่อง

ความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยประคับประคอง และครอบครัวดังกล่าว ทำให้ สโมสรโรตารีกรุงเทพ เห็นความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะพยาบาล เพื่อส่งผลต่อการดูแลผู้ป่วย และครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิต แม้อยู่ในภาวะวิกฤติของชีวิต สโมสรโรตารี และวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ต่างเห็นความสำคัญของการดูแลด้วยความรัก และเอื้ออาทร ร่วมกัน อีกทั้ง คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญทางการดูแลผู้ป่วยประคับประคอง และระยะท้ายรวมถึงครอบครัว ได้เห็นถึงช่องว่างของสมรรถนะ ทักษะของพยาบาลระดับปฏิบัติการในสถานบริการการพยาบาล ทุกระดับ เพื่อการพัฒนาพยาบาลวิชาชีพ ในการ ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลผู้ป่วย ประคับประคอง และระยะท้าย นอกจากนี้ยังเป็นความต้องการขององค์กร ทั้งภายใน และภายนอกได้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพเพื่อการดูแลแบบ ประคับประคอง

สโมสรโรตารีกรุงเทพและคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จึงร่วมมือในการดำเนินการจัดการ ประชุมเพื่อพัฒนาบุคลากรสายสุขภาพและเป็นการปูพื้นฐานให้สังคม คณะจึงจัดบริการวิชาการเพื่อสังคม และวิชาชีพ ด้วยการพัฒนาโครงการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลเพื่อการดูแลแบบประคับประคองในครั้งนี้ ขึ้น

วัตถุประสงค์ : ภายหลังการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมจะมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

1) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ (General Palliative Approach Nurse) ในการดูแลผู้ป่วย ประคับประคอง และระยะท้ายรวมถึงการดูแลครอบครัว และผู้ดูแล **ที่เน้นการส่งเสริมจิตวิญญาณผู้ป่วย และครอบครัว**

2) เพื่อเผยแพร่บทบาทของคณะพยาบาลศาสตร์ในการดูแลผู้ป่วยประคับประคอง และระยะท้ายรวมถึง ครอบครัว และผู้ดูแล

3) เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมวิชาชีพการพยาบาล

วิธีการดำเนินการ

1. บรรยาย/อภิปราย
2. สัมมนากลุ่มย่อย
3. ฝึกปฏิบัติในกลุ่มย่อย
4. วิเคราะห์กรณีศึกษา

เนื้อหาของการประชุมเชิงปฏิบัติการ :

1. ศาสนา ความเชื่อ ที่มีผลต่อจิตวิญญาณผู้ป่วย และครอบครัวในการดูแลแบบประคับประคอง
2. การจัดการอาการทุกข์ทรมานด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ของผู้ป่วย และครอบครัว
3. การดูแล เพื่อความสุขสบาย และการดูแลแบบองค์รวม (comfort care) ที่เน้นการเข้าใจ เข้าถึงจิตวิญญาณของผู้ใช้บริการ
4. การส่งต่อการดูแล รวมถึงการดูแลที่บ้าน
5. หลักการ แนวคิด นโยบายการดูแลผู้ป่วย แบบประคับประคอง ในประเทศไทย
6. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลผู้ป่วย แบบประคับประคอง

7. บทบาทพยาบาลในการดูแลผู้ป่วย ประคับประคอง การประชุมครอบครัว การวางแผนล่วงหน้า การทำ
พินัยกรรมชีวิต และการจัดการ

8. การสื่อสารเพื่อความเข้าใจ ผู้ป่วย ครอบครัว ผู้ดูแล และ ความเข้าใจอารมณ์ตนเองในการดูแลผู้ป่วย
แบบประคับประคอง โดยใช้หลัก ซาเทียร์

ระยะเวลาดำเนินการ :

วันที่ 23,24, 25 กุมภาพันธ์ 2565

- On Site ณ ห้องประชุม ศ.นพ. บุญสม มาร์ติน อาคารราชวิถี วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
- On line Zoom

กลุ่มเป้าหมาย :

พยาบาลวิชาชีพ ประจำการในหอผู้ป่วยที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติของวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ศิษย์เก่าวิทยาลัย
เซนต์หลุยส์ อาจารย์พยาบาล และพยาบาลวิชาชีพทั่วไป

- On Site จำนวน 50 คน ณ ห้องประชุม ศ.นพ. บุญสม มาร์ติน อาคารราชวิถี วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
- On line Zoom จำนวน 100 คน
-

ค่าลงทะเบียน : ไม่มีค่าลงทะเบียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ :

1. ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง และ
ระยะท้าย
2. ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความมั่นใจในการการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง และระยะท้าย
3. สถาบันการศึกษาและสถาบันบริการสุขภาพ ทั้งภาครัฐเอกชน เกิดความร่วมมือและมีการพัฒนาด้านการ
ประสานสัมพันธ์

กำหนดการ

วัน/เดือน/ปี เวลา	เรื่อง	วิทยากร
วันพุธที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565		
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียน	
08.30 - 09.00 น.	พิธีเปิด	
09.00 - 10.30 น.	การจัดการอาการทุกข์ทรมานทางด้านจิตวิญญาณ	นักบวช พระภิกษุ ๓ ศาสนา
10.30 - 12.00 น.	การจัดการอาการทุกข์ทรมานด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ของผู้ป่วย และ ครอบครัว	อาจารย์ ดร. พว. กัลยกร ฉัตรแก้ว
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 - 15.00 น.	การส่งต่อการดูแล รวมถึงการดูแลที่บ้าน	อาจารย์ พว.สุรีย์ ลิ่มมงคล ผศ.ดร. สุวรรณิ ละออบปักฉิน

15.00 - 16.30 น.	การดูแล เพื่อความสุขสบาย และการดูแลแบบองค์รวม (comfort care) ที่เน้นการเข้าใจ เข้าถึงจิตวิญญาณของผู้ใช้บริการ	อาจารย์ ดร. พว. ปานตา อภิรักษ์นภานนท์
วันพฤหัสบดีที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565		
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียน	
09.00 - 10.30 น.	หลักการ แนวคิด นโยบายการดูแลผู้ป่วย แบบประคับประคอง ในประเทศไทย	อจ. พญ. เตือนเพ็ญ ท่อรัตนารเรือง
10.30 - 12.00 น.	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลผู้ป่วย แบบประคับประคอง	ศ.แสวง บุญเฉลิมวิภาส ผอ.ศูนย์ธรรมศาสตร์ ธรรมรักษ์
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 - 14.00 น.	บทบาทพยาบาลในการสนับสนุนนโยบายในการดูแลผู้ป่วย ประคับประคอง	อาจารย์ พว. สมจิตร ประภากร
14.00 -15.00 น.	การประเมินผู้ป่วย และครอบครัวด้วยความเข้าใจ ตัวตน และจิตวิญญาณ ของผู้ใช้บริการในการ ประชุมครอบครัว การวางแผนล่วงหน้า การทำพินัยกรรมชีวิต และการจัดการ	อาจารย์ ดร. พว.ปานตา อภิรักษ์นภานนท์
วันศุกร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565		
9.00 - 12.00 น.	การสื่อสารเพื่อความเข้าใจ ผู้ป่วย ครอบครัว ผู้ดูแล และ ด้วยความเข้าใจอารมณ์ จิตวิญญาณตนเองและผู้ใช้บริการในการดูแลผู้ป่วย แบบประคับประคอง โดยใช้หลัก ซาเทียร์	ผศ. ดร. พรรณวิภา บรรณเกียรติ
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 - 16.00 น.	Work shop แบ่งกลุ่มย่อยวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติ กลุ่มละ 10 คน	-ผศ. ดร. พรรณวิภา บรรณเกียรติ -ผศ. ศศิธร เจริญวุฒิมงคล -ผศ. พรทรัพย์ ศรีนวลนัต -ผศ ดร. สุวรรณ อนุสานติ -อาจารย์ ดร ปานตา อภิรักษ์นภานนท์ -อาจารย์ วัลลภา กิตติมาสกุล
16.00-16.30 น.	ประเมินผล และ ปิดการประชุม	

รายชื่อวิทยากร

ชื่อวิทยากร	คุณวุฒิการศึกษา
ผศ. พญ. เตือนเพ็ญ ท่อรัตนารเรือง	- แพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล - วุฒิปดตรีวิสัญญีวิทยา แพทยสภา

ศ. แสวง บุญเฉลิมวิภาส	- นิติศาสตร์บัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - นิติศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - เนติบัณฑิตไทย
อาจารย์ พว. สมจิตร ประภากร	- พยาบาลศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
พว. สุรีย์ ลีมงคล	- วท.บ. (พยาบาล) มหาวิทยาลัยมหิดล - พย.ม. บริหารการพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
ดร. กัลยกร ฉัตรแก้ว	- พย.บ.วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย - พย.ม.มหาวิทยาลัยมหิดล - พย.ด.มหาวิทยาลัยคริสเตียน
ผศ. ดร. พรณวิภา บรรณเกียรติ	- ประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โรงเรียนพยาบาลมิชชั่น - คบ. (การพยาบาลจิตเวช) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ศศ.ม. (จิตวิทยาการให้การศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ค.ด. (อุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดร. พว. ปานตา อภิรักษ์นภานนท์	- พยบ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย - พย.ม. (บริหารการพยาบาล) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - PhD. (Business administration) International school มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผศ.ดร. สุวรรณิ ลออปักษิณ	- วท.บ (พยาบาลและผดุงครรภ์), โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. - ร.ม. (การบริหารจัดการสาธารณสุข), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. - วท.ม.(เทคโนโลยีสารสนเทศ), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง - วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลสาธารณสุข), มหาวิทยาลัยมหิดล - กศ.ด.(การทดสอบและวัดผลทางการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผศ. พรทรัพย์ ศรีนวลนัต	- วท.บ. (พยาบาล) มหาวิทยาลัยมหิดล - ประกาศนียบัตรผดุงครรภ์และอนามัย มหาวิทยาลัยมหิดล - ประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทางจิตเวช มหาวิทยาลัยมหิดล - วท.ม. (สุขภาพจิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ประกาศนียบัตรเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
ผศ.ศศิธร เจริญวุฒิ	- พย.บ. วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย - วท.ม(health development)จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.ดร. สุวรรณา อนุสันติ	- ประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โรงเรียนพยาบาลมิชชั่น - คบ. (การพยาบาลจิตเวช) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	- ศศ.ม. (จิตวิทยาการให้การศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย- ค.ด. (อุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ วัลลภา กิตติมาสกุล	- พย.บ. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์- พย.ม. (การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์